

Drab i Danmark 2017-2021

Oplæg for Dansk Kriminalistforening d. 21. marts 2024

Mikkel Møller Okholm, specialkonsulent
Justitsministeriets Forskningskontor

JUSTITSMINISTERIET

Definition og afgrænsning af drab

- *”En forsætlig, strafbar voldshandling begået af en eller flere personer, som resulterer i en anden persons død”*
- Bruttoliste afgrænset ved:
 - Registrering i KR og/eller i POLSAS med en anmeldelse, sigtelse, tiltale eller afgørelse for overtrædelse af straffelovens §§ 237 (manddrab), 238 (barnedrab), 239 (drab efter begæring) eller 246 (kvalificeret vold med døden til følge)
 - Gerningsdato i perioden 2017-2021
 - Gerningssted i Danmark
- *Ikke* den endelige liste: Kræver manuel gennemgang og frasortering
- Efter frasortering af sager, der ikke er omfattet af definitionen: 223 drab i Danmark i 2017-2021

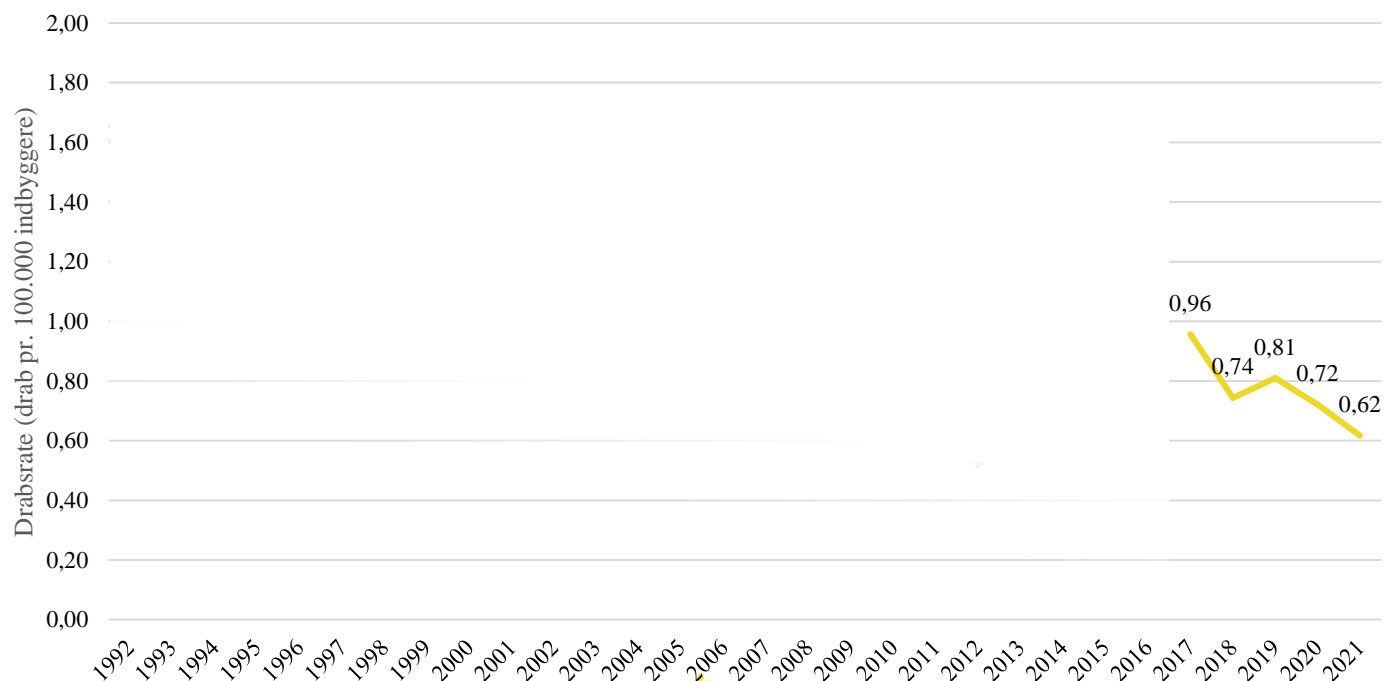
Drabssagernes status

	Andel
Domfældelse	73 %
- <i>Herunder § 237</i>	56 %
- § 246	13 %
- § 245	3 %
- § 244	2 %
- §§ 238 og 239	-
Der er rejst tiltale	1 %
Der er rejst sigtelse	-
Sagen føres i udlandet	1 %
Den formodede gerningsperson er eftersøgt, herunder sigtet og varetægtsfængslet in absentia	2 %
Den formodede gerningsperson har begået selvmord	7 %
Den formodede gerningsperson er død på anden måde	0,4 %
Frifindelse (undtagen frifindelse jf. straffelovens § 13)	2 %
Påtaleopgivet, inklusive gerningsperson u. 15 år	7 %
Der er endnu ikke identificeret en gerningsperson	8 %
I alt	100 % (N=223)

Antal drab og drabsrate (drab pr. 100.000 i befolkningen)

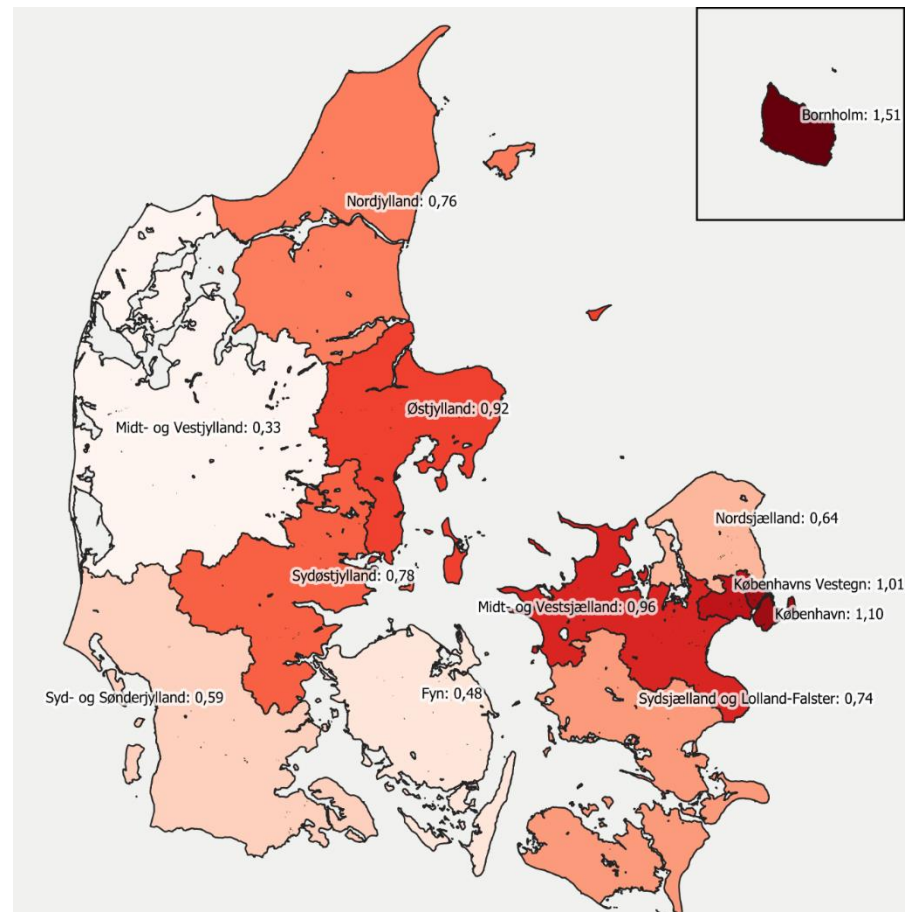
- 223 drab i perioden 2017-2021, gennemsnitligt ca. 45 om året
- Sammenligning med tidl. studie viser et fald i drabsraten fra 90'erne til 2012 og en efterfølgende stabilisering

Drabsrate på tværs af Danmark og internationalt

- Drabsraten varierer på tværs af landet. Typisk højere i storbyer
- Politikredsene med højest drabsrate (udover Bornholm) har relativt mange drab i kriminelle miljøer
- Drabsraten er lav i Danmark internationalt set i perioden 2017-2021
 - Danmark: 0,62 – 0,96
 - Sverige: 1,06 – 1,20
 - Finland: 1,34 – 1,72
 - Island: 0,37 – 1,37
 - Europa: 2,20 – 3,00
 - Verden: 5,80 – 6,10

Drabsrate (årligt antal drab. pr. 100.000 indbyggere) fordelt efter politikreds, 2017-2021

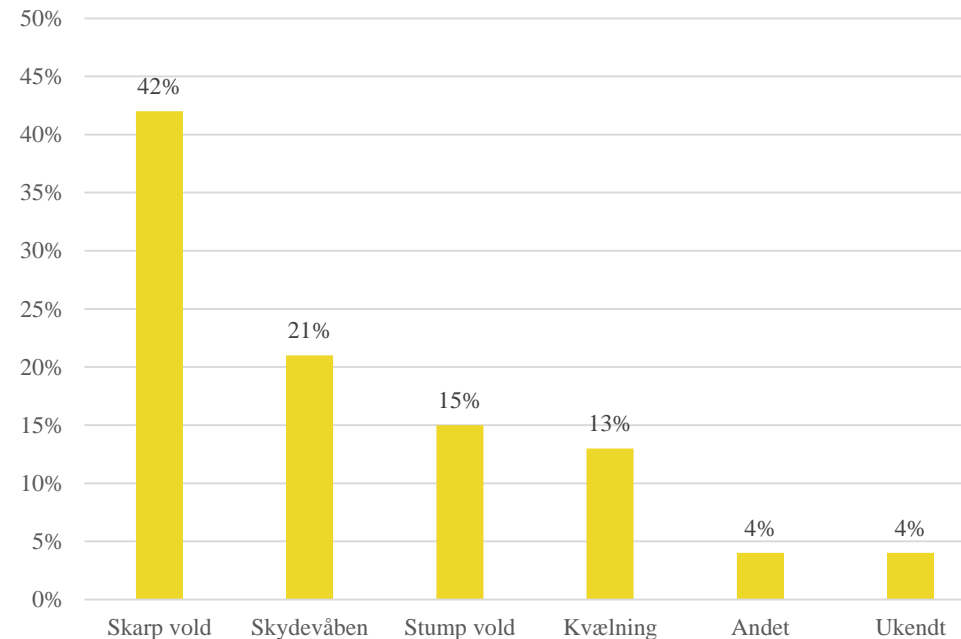
Beskrivelser af ofre og gerningspersoner

- Køn: 70 pct. af ofrene og 91 pct. af gerningspersonerne er mænd
- Alder: 41 pct. af ofrene og 55 pct. af gerningspersonerne var 20-39 år på gerningstidspunktet
 - Kvindelige ofre og gerningspersoner er gennemsnitligt set ældre (hhv. 44 år og 42 år) end de mandlige ofre og gerningspersoner (hhv. 37 år og 34 år)
- Herkomst: Størstedelen af drabsofre og gerningspersoner til drab er af dansk oprindelse. 36 pct. af ofrene og 35 pct. af gerningspersonerne er indvandrere eller efterkommere

Drabsmetode

- Skarp vold (primært knive) er den mest udbredte drabstype (42 pct. af alle drab)
- Skydevåben er den næsthøypigste drabsmetode. Langt hovedparten af disse drab foregår i kriminelle miljøer (34 ud af 47)
- Derefter følger stump vold (slag, spark, køller mv.) og kvælning.
- Andre typer drabsmetoder er sjældne
- Drabsmetoden er i få tilfælde ukendt

Motiv

- Interessant aspekt ved analyser af drab – men måske det sværeste aspekt at opgøre pålideligt
- Tabellen angår gerningspersonens hovedmotiv. Der kan være flere (bi)motiver, som ikke indgår her

	Andel
Hævn	13 %
Psykisk sygdom	13 %
Stofrelateret motiv	7 %
Ærekrænkelser	7 %
Separation (fra partner)	6 %
Forsvar af eller rivalisering over ejendom	4 %
Kriminelt med fokus på økonomisk gevinst	4 %
Selvforsvar og beskyttelse af slægtninge/venner	4 %
Jalousi	3 %
Seksuel tilfredsstillelse	1 %
Gerningsperson er tilskyndet eller betalt af tredjepart	1 %
Andet motiv	14 %
Ukendt motiv	23 %
I alt	100 %

Relation mellem offer og gerningsperson

	Andel
Nære relationer i alt	36 %
- <i>Herunder partner/ekspartner</i>	21 %
- <i>Forældre</i>	4 %
- <i>Barn</i>	8 %
- <i>Andet familie</i>	4 %
Bofælle (ikke partner eller familie)	1 %
Nabo mv.	4 %
Afhængighedsforhold, herunder læge/patient, lærer/elev mv.	2 %
Ven/langt bekendtskab	17 %
Perifert bekendtskab (ikke venner)	14 %
Nyt bekendtskab (kendt i mindre end 24 timer)	2 %
Fremmed (ingen tidligere relation)	8 %
Seksuel rival	2 %
Ukendt	13 %
I alt	100 % (N=223)

Drabstypologi

- Drab er et relativt sjældent forekommende men komplekst fænomen – forekommer i forskellige kontekster og med forskellige motiver.
- For at opnå en bedre forståelse kan drab med fordel inddeles i typer.
- I denne undersøgelse anvendes typologien udviklet af European Homicide Monitor.
 - Primært baseret på viden om relationen mellem offer og gerningsperson.
 - Sekundært baseret på motiv og gerningssituation.

Drab fordelt efter type

	Antal	Andel
Partnerdrab	46	21 %
Barnedrab (i familien)	16	7 %
Drab på spædbørn	2	1 %
Andet familiedrab	17	8 %
Drab i kriminelt miljø	53	24 %
Røveridrab	7	3 %
Drab i forlængelse af nattelivsvold	4	2 %
Drab begået af psykisk syg (ikke familie)	15	7 %
Andet drab i et ikke-kriminelt miljø	48	22 %
Drab begået af børn (ikke familie)	0	-
Barnedrab (ikke familie)	1	0,4 %
Seksualdrab	2	1 %
Ukendt	12	5 %
I alt	223	100 %

Mere information findes i rapporten Drab i Danmark 2017-2021

- https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2024/01/Drab-i-Danmark-2017-2021_WT.pdf

